14e. Jaar, Nr. 2. —'s HERTOGENBOSCH.— Dingsdag, 4 Januarij, 1842.

DE NOORD-BRABANDER.

Staats- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT?
Horatius.

ABONNEMENTS-PRIJS. Voor de Stad, f 12 - Franco per post, » 14 -.

(*Verschijnende driemalen ter week:* Dingsdag, Donderdag *en* Zaturdag)

ADVERTENTIEN. 15 cent de regel behalve 35 cent zegel.

NEDERLAND

Gedurende de laatste 20 Jaren.

Dewijl wij vernomen hebben, dat, in schriften onder het volk verspreid, leerstellingen worden verkondigd, door de welke de trouw, en de onderdanigheid, den vorsten verschuldigd, wordt verzwakt, en de fakkel des opstands wordt ontstoken, zoo zal men vooral te zorgen hebben, dat de volken niet daardoor bedrogen worden, en van den regten weg worden afgeleid. *Encyclique van Z. H. Greg. XVI 15 Aug 1832 aan al de Bisschoppen der wereld.*

De geschiedenis der laatste twintig jaren van ons volksbestaan is al te gewigtig, en rijk in heilzame lessen en waarschuwingen, dan dat wij dezelve, bij het betrachten der taak, die wij ons hebben opgelegd, niet dikwijls, ja gedurig zouden voor oogen hebben. Daar die gebeurtenissen intusschen vaak in een verschillend daglicht worden gesteld, kunnen onze lezers met eenig regt van ons vorderen, dat wij onze wijze van zien nopens dit belangrijk tijdperk bij den aanvang onzer Redactie openleggen. Beter dan uit eenig ander onderwerp zullen zij hieruit onze beginselen leeren kennen, en zij, die in den Evangelischen Kerkbode (No. 4 blz. 14) lazen, dat *eenige onderscheiding* en *eenige toegevendheid*, (en wij weten wat hier door onderscheiding en toegevendheid wordt verstaan) van wege den staat aan een kerkgenootschap verleend, terstond eene *volkomene revolutie* daarstelt, tegen welke de andere kerkgenootschappen *geroepen* zijn, en *volkomen regt* bezitten eene *contrarevolutie* te maken, zullen zien, hoe ver wij van zulke gevaarlijke grondstellingen verwijderd zijn, en wat onderscheid er is, tusschen de encijclique van Z. H. Gregorius XVI, waaraan wij Catholijken, in geweten verpligt zijn te gehoorzamen, en het manifest der 15 professoren en predikanten der verschillende protestantsche kerkgenootschappen in ons vaderland.

Werpen wij dan een blik op de verledene twintig jaren, en toonen wij zonder verschooning, maar ook zonder vooringenomenheid, de aanleidende oorzaken, de bewerkers en uitvoerders van den jammerlijken belgischen opstand, zoowel als deszelfs gevolgen, en al wat de latere jaren, bijzonder gewigtigs hebben opgeleverd.

Het zal niemand vreemd schijnen, dat wij den toestand onzes lands, gedurende bijna geheel dat tijdverloop als eenen voortdurenden staat van krankheid beschouwen, en dat wij deszelfs geschiedenis, als eene *historia morbi*, die hare graden, crisis, en naslepende gevolgen gehad heeft, behandelen. Wie toch is onbekend met de verschijnselen, welke reeds jaren voor de belgische scheuring het aanwezen van een ontrustend kwaad, in den boezem van het groote staatsligchaam aanduidden? Wie weet niet dat de oorzaken van dat onheil langzaam werden voorbereid, en dat het aanzien en het gezag van hen, die ze berokkenden, en wier inzigten en toeleg maar al te wel bekend waren, eene voorafgaande zenuwachtige gesteldheid hadden te weeggebragt, die reeds voor 1825 eene volkomene gezondheid scheen uit te sluiten? Doch zoo groot was de verblindheid en de drift der toenmalige staatslijfartsen, dat het zigtbare mistrouwen, hetwelk zij bij mindere behandelingen ondervonden, niet in staat was hen af te schrikken van de geweldadigste en pijnlijkste verrigtingen te ondernemen. En wat hadden dan die wondergeneesheeren voor?

Niets minder, dan het teederste wat er in een rijk aanwezig is te kwetsen, dan het leven van de Katholijke Godsdienst, van dat van den staat afhankelijk te maken, en beiden tot een wezenlijk gedrogt te hervormen. De uitvoering van dit opzet werd niettegenstaande alle hindernissen beproefd, en dan wederom de sluwste, dan wederom de geweldigste middelen daartoe gebezigd. De gemoedelijkste tegenkanting, de onverzettelijkste weigering deden de zaak niet opgeven, men ging voort niet alleen met het groote doel te bestreven, maar men had nog de onvoorzigtigheid, op menige andere wijze, een groot aantal leden van het groote ligchaam te kwetsen. Eene niet geëvenredigde verdeeling van lasten, voedsel en verkwikking onder de verschillende ledematen van den staat; belemmering der vrije en natuurlijke werkingen van dezen; drukking en willekeurige breideling van genen, ziedaar de oorzaken, welke te zamen met de voor opgenoemde in een groot deel van den staat, eene ongesteldheid te weeg bragten, die noodwendig op het geheel allerschadelijkst moest terugwerken, en niet nalaten kon zich spoedig te openbaren.

Door zuchten liet zich eerst het lijden vernemen, en door klagten werd de ziekte bekend gemaakt; -- men was doof voor de zuchten en de klagten werden met bedreigingen beantwoord. Nu gaf het wee zich lucht en openbaarde zich krachtiger door geroep en luide kreten; -- doch geene hulpmiddelen om de kwaal te heelen, slechts windsels werden aangewend, om ze voor het oog te verbergen. Eindelijk verheft zich van alle hoeken des lands, een onrustbarend gegil en stemt in verschillende toonen tot een vervaarlijk nood-muzijk te zamen; de kreten, die elkander beantwoorden, prikkelen het gevoel meer aan, het ongeduld wordt grooter, eene hevige scherpte ontstaat en slaat weldra tot ontsteking over. Aan talmen of palliativen was nu niet meer te denken; spoedige en krachtdadige hulp was dringend noodig; de oorzaken moesten worden weggenomen en de gevolgen voorzigtig bestreden. Dit had plaats, hoewel slechts ten deele; dan de overige hulpmiddelen waren weldra spoedig gevolgd, toen eensklaps in navolging eener naburige verhitte natie, eenige baatzuchtige en zendinglooze heelmeesters het vlijm ten voorschijn haalden en beslisten dat het staal alleen volkomene genezing kon aanbrengen. Naauwelijks was het scherpe werktuig aangebragt en de insnijding begonnen, of een schier algemeen hoewel nog wankelend opzet laat zich vernemen, om onder bedreiging van geweldadige verrigting de vereischte hulpmiddelen af te persen. Men weigert deze eischen te voldoen, en besluit eerst geweld met geweld te keeren. Dit mislukt. Des te meer wint de meening veld, dat het aangegevene middel het eenige ter redding is, en onaangezien, het niet dan bij wonder kan geschieden, dat een afgesneden lid tot een nieuw geheel wordt herbouwd, zet men de zoo roekelooze als noodlottige en ongeregtigde afhouwing door. Al het leven des staats, trekt zich op dat oogenblik in het kleinere deel terug en het grootere, met trillingen, slechts van overgeblevene levensgeesten, ligt het zeldzame wonder eener herschepping, of een zekeren dood te verbeiden. Intusschen kwam spoedig eene quasi herlevendiging van hetzelve tot stand; maar dra bleek het ook, dat hetzelve aan natuurlijke levenskrachten ontbrak, om zich tegen het kleinere en naauwelijks van zijne verwonding opgerigte deel te meten. Vreemde hulp alleen redde hetzelve van eene nieuwe ontbinding, en eene contra-operatie, die misschien niet minder smartelijk zou zijn geweest dan het eerste lijden.

Eene wederhereeniging was nu niet meer mogelijk; daar tegen verzetteden zich de doorluchtige opperstaatsgeneesheeren, welke zich te Londen als beslissers van beider lot, ik zou haast zeggen als meesters van beider leven en dood deden gelden. Maar men wilde derzelver dood niet, neen; beiden zoude leven, en eerlang werden daar toe de recepten protocols gewijze aangeboden, nu met een grijn meer van dit, dan van dat, en altijd naar het plegtige woord, met de beste inzigten voor beiden, zoo nogtans dat men van de ophanden zijnde uitputting van een der kranken alleen het aannemen van het voorgestelde middel scheen te verwachten. Dit gevaar, dat velen door spoedigere toetreding hadden willen voorkomen, kwam het eerst voor Nederland, het welk alzoo na eene uitspanning, zegge ik liever, na eene overspanning van krachten gedurende bijna tien jaren, genoodzaakt werd aan het afgescheiden deel een eigen en zelfstandig leven toe te kennen, dat het vroeger aan hetzelve onder veel aannemelijker voorwaarden had geweigerd.

Van dien tijd af, nu omtrent drie jaren geleden, begint een nieuw tijdperk voor nederland waarover wij in een volgend nommer een kort overzigt zullen leveren.

T.

KERKELIJKE STAAT.

De notizie del Giorno van 15 Dec. geeft verslag van eene buitengewoon welsprekende conferentie door den abt de Ravignan in de kerk van den Heiligen Lodewijk op zondag den 12 dier maand gegeven, in de welke hij ten onderwerp genomen had, dat het ware Christendom alleen in de kath. kerk gevonden wordt. Een aanzienlijk gehoor, uit franschen, vreemdelingen en zelfs uit een aantal niet Katholijken bestaande, heeft gemelde conferentie, met eene waarlijk godsdienstige oplettendheid aangehoord. Een Engelschman kon zich bij het uitgaan der kerk niet wederhouden uit te roepen: wat is hij een buitengewoon mensch. *l' Univers.*

SPANJE.

MADRID, 23. December.

De laatste gebeurtenissen, waartoe de verkiezingen in onderscheidene plaatsen aanleiding hebben gegeven en voornamelijk in Sevilla, Alicante, Alcoy, hebben bij het Gouvernement het voornemen doen ontstaan deszelfs krachtbetoon te verdubbelen. Er zijn derhalve Circulaires aan alle burgerlijke overheden afgezonden.

— Men vreest de dat de meerderheid der Cortès het Gouvernement niet gunstig zou wezen, hetwelk ligt aanleiding tot de spoedige ontbinding van die Vergadering geven kon.

Valentin Ortigosa, door zijne overdreven politieke gevoelens bekend, is door de Spaansche Regering tot aartsbisschop van Burgos benoemd geworden.

— De infant Francisco de Paule zal denkelijk, met zijne familie, den geheelen winter te Burgos doorbrengen.

— De Fransche Gezant aan het Hof van Madrid, Salvandy, ligt in verschil met Espartero over een punt van Etiquette: aan wie namelijk de Gezant zijne geloofsbrieven moet overhandigen. Espartero wil die in eigen handen overnemen, daar hij vermeent de eerste persoon des rijks te zijn, zoolang de minderjarigheid der Koningin voortduurt. Salvandy integendeel wil die niet dan in handen der jeugdige Koningin overgeven en beroept zich op een antecedent dat in Frankrijk deswegens tegen over Spanje heeft plaats gehad. Tijdens het Regentschap des Hertogs van Orleans gedurende de minderjarigheid van Lodewijk XV. was hetzelfde geschil ontstaan bij het gezantschap van Spanje, dat hare geloofsbrieven alleen in handen van den vijfjarigen Koning wilde afgeven. Hetgeen de Hertog van Orleans dan ook eindelijk toegaf, hoewel hij dit voorzien had, 't welk Espartero niet kan voorgeven, dat hij van koninklijk bloed was. Het schijnt niet dat de laatdunkende Espartero voornemens is toe te geven, en men gelooft algemeen, dat de Heer Salvandy onverrigter zake uit Madrid naar Parijs zal weerkeeren. Voorloopig moeten reeds bevelen zijn afgezonden, om zijne rijtuigen niet verder naar Madrid op te zenden.

— De gezant van Oostenrijk heeft op den 6 December zijne eerste plegtige opwachting gemaakt bij de Koningin, welke hij onder anderen gezegd heeft: dat de regten van H. M. op de kroon van Portugal, door den Keizer, zijnen meester, nooit waren in twijfel getrokken!!!

— Men schrijft uit Madrid, dat de regtbank dier hoofdstad uitspraak gedaan heeft, in de zaak der 43 geestelijken, welke gearresteerd waren in het voormalig klooster van Gélitos: zij heeft die vrijgesproken, zonder hen zelfs tot de kosten te veroordeelen. Men beknibbelt dit vonnis hevig, dewijl de beschuldigden werkelijk de bevelen der gezagvoerders overtreden hadden; want het bestuur had hun verboden hunne bedieningen uit te oefenen; maar zij hadden het tegen hunnen pligt geacht, zich naar zulk wederregtelijk besluit te regelen.

—De Ministers vergaderen dikwerf om over de openings reden te beraadslagen. Zij hebben bereids overal circulaires uitgezonden, die van bijzondere geestkracht, en waren constitutioneelen zijn getuigen. Men is namelijk bevreesd, dat de verkiezingen niet in den geest van het Gouvernement zullen uitvallen.

— Het geschil tusschen den Heer Salvandy met Espartero is nog niet bijgelegd: de Heer Salvandy reist middelerwijl hij nieuwe instructiën van zijn gouvernement afwacht; en zal de opening der Cortes niet bijwonen.

OOSTEN.

De *Morning-Post* maakt de volgende Correspondentie bekend uit Constantinopel onder dagteekening van den 1. December aan dat blad gerigt:

» Men heeft over Trebisonde narigt ontvangen van eene behaalde zegepraal der Circassiers op de Russen, welke, zoo men zegt, de schitterendste en meest afdoende is, sedert het begin des oorlogs. Eene sterke legerafdeeling van omtrent 30,000 man, was op die kust ontscheept geworden, met het voornemen om de, door de Circassiers ingezoogste granen te vernielen, toen een onverwacht opgekomen storm de Russische schepen van derzelver ankers heeft losgerukt en verspreid. De Circassiers van dit voor hen gelukkig toeval gebruik makende hadden van verschillende kanten een aanval op hunne vijanden gedaan, en deze van hunne schepen, en hunnen voorraad beroofd zijnde, hadden door een met wouden, bergen en engten bedekt land de vlugt genomen. Met uitzondering van 2000 Russen die Anapa bereikt hebben, zijn de 30,000 man gedood geworden of gevangen genomen. Wij verwachten met ongeduld nadere berigten hieromtrent.

— Men schrijft uit Beiruth (1 Dec.) dat de gevechten tusschen de Drusen en Maronieten, onberekenbare schade hebben aangerigt; 40 dorpen en 12 of 14 kloosters zijn gedeeltelijk een prooi der vlammen geworden. Op dit oogenblik verneemt men, dat de Drusen en Maronieten slaags zijn te Bel-Min. De houding des Franschen Consuls in deze moeijelijke omstandigheden heeft de Sympathiën der Syriers voor Frankrijk doen herleven. De Engelschen integendeel, daar men vermoedt dat zij de onlusten hebben gestookt, hebben zoo veel van hunnen invloed verloren, dat de Maronietische Patriarch gemeend heeft, al diegenen te moeten excommuniceren, die zullen voortgaan ten dienste der Engelschen te staan.

Deze zullen eindelijk Syrie bepaaldelijk verlaten; de noodige bevelen zijn deze dagen aangekomen. Reeds hebben zij hunne wapenen en paarden enz: te koop gebragt; een schip met eene stoomboot wachten hen, om hen gezamenlijk naar Malta over te voeren.

Petersburg den 19 December.

De winter is allergunstigst. In stads tuinen geen zweem van sneeuw, alles is groen, en overal spruiten bloemen uit, terwijl de Newa nog geheel zonder ijs is.

DUITSCHLAND.

— Men schrijft den 25 December uit Weenen, aan *de Gazette Universelle de Leipzig*, dat de Fransche, Engelsche en Russische kabinetten zich met de middelen bezig houden, om Griekenland aan de regeringloosheid of aan de verovering te onttrekken; aan welke gevaren het eens zou blootstaan, indien Koning Otto geenen troonsopvolger mogt nalaten.

De Duitsche dagbladen melden dat Pruissen het tegenwoordige Gouvernement van Portugal heeft erkend, en dat de Grave Anastase Roczinskij, tot ambassadeur naar Lissabon is benoemd.

— Den 17 Dec. heeft zich Mgr. de Aartsbisschop van Salzburg, prins van Schwarzenberg op de stoomboot van Aniane ingescheept om zich naar Rome te begeven, waar hem de Cardinaalshoed wacht.

Hamburg. Het huis genaamd de opvolgers van Jedder Carstens is gefailleerd. Men rekent het te kort op 7 miljoen franken. Men zegt, hoewel in het onzekere, dat de important rijke schoonmoeder van een der geassocieerden het huis te hulp zal komen.

ENGELAND.

— Men las onlangs in den *Sun* eenen maatregel der Londensche politie, die allen lof verdient. Alle vermakelijkheid werd, uit eerbied voor den heiligen Kersdag, in de openbare huizen verboden van Vrijdag 's nachts twaalf uren, tot Zaturdag nacht twaalf uren.

— Een der Engelsche officieren, die op de kust van China krijgsgevangen gemaakt zijn, zegt in zijn verslag wegens zijne gevangenschap van verscheidene maanden in dat land:

Mijne lotgenooten en ik werden onder eene soort van overdekte galerei gebragt, die de plaats van onze gevangenis omringde. Daar bevonden zich chineesche misdadigers, die hun lot geduldig afwachtten. Tegen den avond, verwonderde ik mij, toen ik, uit een magazijn, groote houten kooijen voor den dag zag halen, waarvan ik het gebruik in het geheel niet begreep. Zij waren vijf engelsche voeten hoog en bijna vier voeten lang en breed. Weldra zag ik dat zij in gedaante zeer veel geleken naar de bekende ijzeren kooijen van den tijd van Lodewijk XI. met dit onderscheid dat zij vervoerbaar waren en op rollen bewogen werden. Toen deze verschrikkelijke houten machines in het midden der plaats gezet en op eene rij gesteld waren, wees men er ons elk eene tot woning aan. Alvorens ons er te doen ingaan, gaf men elk een breed vest en eene blaauw katoenen broek, en zooveel rijstkoeken als wij konden bergen. Er was geen middel om er in te leggen, zelfs geen bankje om te gaan zitten, men moest zich in de verschrikkelijkste stelling gebukt houden.

In eenige dezer kooijen was boven in een gat waardoor men zijn hoofd kon steken en zich overeind houden. Ik verkreeg in het eerst de gunst daarin geplaatst te worden, maar waarschijnlijk eenige misnoegdheid onder onze cipiers of jaloerschheid onder mijne medegevangenen veroorzaakt hebbende, plaatste men mij in eene andere kooi, waarin ik ongehoorde kwellingen moest uitstaan. De chineezen schijnen zulk een verblijf boven dat der hokken te verkiezen, zij beschouwen het voor veel gezonder, omdat men met slecht weder de kooijen onder de galereijen plaatst, en men ze op dezelfde wijze zindelijk houdt als die, van de wilde dieren.

—De boodschap van den president Tyler, met welk het Congres der Vereenigde Staten den 7 dezer is geopend, is binnen den tijd van negentien dagen van New York alhier aangebragt. Genoemde staatsman geeft zijnen voorgangers in uitvoerigheid bij soortgelijke gelegenheden niets toe. De hoofdinhoud der boodschap komt kortelijk hierop neder: de handelwijze van het Gouvernement in de zaak van M'Leod wordt verdedigd, en de beste politiek genoemd die men had kunnen volgen. Wat de vernieling van de Carolina betreft, de President betuigt zijn leedwezen, dat hij den voldoenden uitslag dezer zaak niet kan mededeelen, met bijvoeging dat de Regering der Staten nooit, dan in geval der hoogste noodzakelijkheid, aan eene vreemde Regering de magt zal toekennen haar grondgebied te schenden, het zij om personen te vatten, het zij om eigendommen te vernielen.

Over het regt tot doorzoeking van schepen wordt op een zeer beslissenden toon gesproken, en aan alle natien dat regt ten opzigte van een amerikaansch vaartuig ontzegd, onder welk voorwendsel het ook zijn moge, met bijvoeging dat de Regering der Staten niet op zal houden van de Engelsche Regering volle schadevergoeding te vragen voor alle verliezen, door noord-amerikaansche burgers geleden, ten gevolge van het ten uitvoer leggen van wetten, die de Regering der Staten niet als toepasselijk erkennen kan. Tevens wordt echter de slavenhandel ten sterkste afgekeurd, en verzekerd dat de Wetgevende Magt alle middelen in het werk al stellen om dit onmenschelijk gebruik te helpen afschaffen.

Betrekkelijk kort spreekt de President van de geschillen wegens de gronsscheiding, wier vereffening hij erkent dat sedert de laatste Zitting weinig gevorderd is.

— Bij den doop van den prins van Galles, zullen vermoedelijk in persoon tegenwoordig zijn: de Koning van Pruissen, de regerende Hertog van Saxen-Coburg, de Koning der Belgen, de Echtgenoot der Koningin van Portugal en verscheiden leden van het Koninklijk huis van Frankrijk.

IERLAND.

De behoudende partij, de Tories van Engeland en van Ierland schijnen zeer getroffen te zijn over de protestatie van O' Connell om tegen het ontwerp aan den Onderkoning van Ierland een adres van gelukwensching aantebieden.

— Bij eene meting over de herroeping der Unie, heeft O' Connell zekere Miss Mary Moran, met nog 12 andere dames toegelaten. Deze hebben ter dezer gelegenheid plegtig verklaard, liever niet te zullen huwen, dan dat zij hun lot zouden vereenigen met iemand, die niet tot de aanhangers der herroeping behoort!

Bij eene andere meeting, zinspelende op een artikel van The Morning Chronicle, waarin hij gelaakt wordt, om zijne uitvallen tegen Espartero, zeide O' Connell: « Het is waar, dat ik mij, ten opzigte van Espartero van de uitdrukkingen: *laag*, *bloeddorstig monster* heb bediend; doch de eenige ontschuldiging, die ik inbrengen kan, bij de Chronicle, wegens het voeren van zulk eene taal, is, dat ik geene toepasselijker namen gevonden heb. (Toejuichingen). De Chronicle zegt dat ik Espartero laak, om Engeland te verzwakken en Frankrijk sterker te maken. Het zou mij leed doen te denken, dat de sterkte van Engeland afhing, van den bijstand, dien het aan dwingelanden zou kunnen verleenen, en ik moet zeggen, dat, zoo de sterkte van Engeland van de tyrannie afhing, ik wenschen zou, dat het verzwakt werde."

De Heer O' Connell herhaalde vervolgens zijnen uitval tegen Espartero. Hij noemde hem de vervolger der Spaansche Geestelijkheid, en schildert hem af als een tyran, die getracht heeft, de Priesters van Spanje te berooven van den geldelijken onderstand, die hun door het volk is toegekend.

Hij heeft hem militaire gelukzoeker, gelukkige handeldrijver met de vrijheden des volks en wreede dweeper genoemd en hij heeft er bijgevoegd, dat 20,000 man terstond in Ierland zouden opstaan om tegen Espartero te velde te trekken, zoo het Gouvernement zulks verlangde. (Uit den *Godsdienstvriend*.)

FRANKRIJK.

— Volgens sommige brieven uit Madrid, van 21 dezer, stonden de moeijelijkheden, welke den franschen gezant de Salvandy tot hiertoe het overreiken zijner geloofsbrieven belet hadden, en zich alleen tot formaliteiten bepaalden, weldra uit den weg geruimd te worden. Echter wachtte hij nog nadere instructien van zijne Regering af. Anderen bleven daarentegen beweren dat de bezwaren van veel gewigtiger aard zijn, en niet zoo gemakkelijk vereffend zouden kunnen worden. Deze laatsten voegen in hunne berigten daarbij, dat de heer de Salvandy sedert zijne aankomst reeds vijf couriers afgezonden heeft, en den laatsten hunner, die op gemelden dag vertrokken was, eene belooning van duizend francs had aangeboden, bijaldien hij Bayonne binnen den tijd van acht en dertig uren wist te bereiken.

— De toevloed van geloovigen in de kerken van Parijs gedurende de plegtigheden van Kersmis, is eene nieuwe logenstraffing voor de ongeloovige drukpers, die dagelijks herhaalt, dat het Christendom dood is. (*l'Ami de la Relig.*)

— Bij verschillende Koninkl. bevelschriften zijn 20 nieuwe pairs benoemd, waaronder men niet een gedeputeerde aantreft.

— Het Turksch Kabinet is gedeeltelijk, en wel ten voordeele der Fransche politiek veranderd. De Groot Visier Reouf Pacha is door Izet Méhémet-Pacha verplaatst. Het is deze laatste, die Séraskier van Syrië, en Gouverneur der Dardanellen geweest is.

— Men leest in le Droit het volgende: Ingevolge een bevelschrift van den prefect van Policie, hebben de Heeren Petit, Commissaris, en Vassal, Vrederegter gearresteerd den persoon van Bauer een Duitscher, en schoenmaker in de straat du Jour. Men heeft bij hem gevonden drie honderd boekjes over Politiek in de Fransche en Duitsche talen geschreven, en over de leer der Communisten handelende.

— Men heeft berigt ontvangen van den dood van Mgr. de Montblanc, Aartsbisschop van Tour. Dit is een groot verlies voor de Godsdienst, der R. C. Kerk in Frankrijk en voor de diocees, die deze achtingswaardige Prelaat met veel wijsheid voorstond. Mgr. Augustus Lodewijk Montblanc was geboren in 1767 en Aartsbisschop van Tour sedert 1824.

— Bragier en Columbier schijnen door den schrik hunner ter dood veroordeeling overgehaald te zijn geworden, om nieuwe en belangrijke ontdekkingen te doen. Tengevolge van dien, heeft men verscheidene arrestatien gedaan, en bevelen gegeven, om tot eene supplementaire instructie over te gaan.

— De beruchte onafhankelijke Dagbladen hebben weder eene andere bijeenkomst gehad, waarin zij besloten hebben, dat geen hunner verslag zal geven, van de zittingen van het hof en kamer der pairs, parturiunt montes!!!

Algiers. Gewigtige tijdingen uit eene der provincien ontvangen, beletten den maarschalk Bugeaud van zijn verlof gebruik te maken.

— Parijs. Het ministerie heeft in de kamer der gedeputeerden nooit volslagener overwinning behaald dan thans. De benoemingen van president, en vice-presidenten der Kamer: tot zelfs al de presidenten der bureaux, slechts één uitgezonderd, zijn in den geest van het ministerie uitgevallen.

— Men verneemt uit verschillende tijdingen van Algiers, dat onlangs in deszelfs omtrek verscheidene strooptogten door de Franschen zijn bewerkstelligd, die allen met het gelukkigste gevolg bekroond zijn. Deze strooptogten hebben gezamenlijk bij de 4800 stuks vee en 200 krijgsgevangenen aangebragt; terwijl zij nog daarenboven ontzag en vrees hebben ingeboezemd aan een der vijandigste volkstammen.

— Men leest in het Dagblad l'Alsace onder dagteekening van 23 Dec., een schrikkelijk voorval, dat de heele stad Schlestad in verslagenheid gebragt heeft. Men had namelijk daags te voren den Heer Hamann Kath. P., die door heel het land voor zijne gevoelens van menschlievendheid en weldadigheid bekend staat, binnen zijne kamer in zijn bloed zwemmende gevonden.

De Heer Hamann besteedde zijne geringe inkomsten, met arme ongelukkigen tijdelijk in zijn huis op te nemen. Niet zelden veroorloofde hij aan arme reizigers en andere behoeftigen den nacht bij hem door te brengen, en hij deelde dan van het zijne mede. Wanneer men hem opmerkte, dat hij al te vertrouwend was, en zijne inkomsten te gering waren, was hij gewoon te antwoorden: God heeft mij dat geld gegeven, en ik ben het aan de armen schuldig.

Zoo had hij den vorigen Woensdag avond eenen man binnengenomen, ter tafel genoodigd, eene rustplaats verleend.... en des anderen daags bevond men, dat de goede priester met een scheermes, koelbloedig, de keel was afgesneden.

50 Daalders die de Heer Hamann in huis had, met horlogie, mantels en eenige andere voorwerpen, waren te gelijk met den vreemdeling verdwenen, die, zoo men vermoedt, met een wagentrein van de ijzerbaan, aan het oog der policie ontsnapt is. (*l'Univers.*)

— Er hebben verscheiden arrestatien plaats gehad, te Curtu-Vecchia, volgens anderen te Ancona, tengevolge, zoo men zegt, van een complot, dat heel Italie door vertakkingen had.

BELGIE.

— Men leest in den Nouvelliste de Flandres het volgende:

Wij hebben eene zonderlinge ontdekking gedaan, dat namelijk de Tienden, die de Heeren Verhaegen en Consorten opgegeven hebben als door de Priesters hersteld zullende worden, nu reeds wezenlijk bestaat en zelfs geheven wordt ten behoeve van zekere liberalen, die geenszins huiverig zijn dezelve te innen. In eenige huur Contracten van pachthoeven wordt kort en wel vast gesteld, dat buiten en behalve den pachtprijs, de pachter aan den eigenaar der hoeve zal leveren; zoodanigen voorraad van graan, aardappelen, haver enz. als tot de behoefte van laatstgenoemden zal benoodigd zijn. Bovendien moet de pachter zich verpligten aan zijnen Heer te leveren, de schoonste stukken van het gevogelte, alsmede al het wild dat hij kan magtig worden. Deze laatste voorwaarde moet vooral strengelijk ten uitvoer worden gelegd, en wij kennen heeren, wier bedienden last hebben bekomen eene broederlijke berisping te geven aan zoodanige pachters die gemelde voorwaarden niet nauwkeurig genoeg opgegevolgd hebben.

Wij verzoeken den heer Verhaegen, van deze daad zaak nota te nemen en dezelve ter kennis van zijne vrienden te brengen, zoodra zij ter Loge zullen vergaderd zijn. Indien hij het mogt noodig achten, zouden wij hem de namen der voorgenoemde personen kunnen opgeven, opdat hij in de gelegenheid zij een voorbeeld te kunnen daarstellen.

— Bij K. besluit van den 29. December, is de Lt Generaal Daine op Nonactiviteit gesteld, en de Generaal Majoor Malherbe, voorloopig belast met het tot dusverre door gemelden Lt. Generaal waargenomen Commando.

— Bij gelegenheid van het handelstractaat tusschen het Grieksche Gouvernement en Belgie heeft Koning Leopold de decoratie zijner orde geschonken aan de volgende Grieksche gezagvoerders:

De Heeren Rezzo Minister van Buitenlandsche Zaken, en Païcos oud Minister van hetzelfde Departement zijn benoemd tot Grootkruizen der Leopolds orde; de Generaal Coleti, Grieksche gevolmagtigde in Parijs tot Grootofficier derzelfde orde; De Heeren G. Deljanni raadsheer bij het Ministerie van Buitenl. Zaken, en C. Privilegios raadsheer bij het Ministerie van Finantien tot officier dier orde; de Heer Graf aan het kabinet des Konings toegevoegd, heeft het ridderkruis ontvangen. —

— Men leest in *l'Echo du Luxembourg*: « behalve de benoeming van den heer de Lafontaine tot Gouverneur van Luxemburg reeds door ons opgegeven, kunnen wij nog melden, die van de heeren Gelle, Baltia, Ulveling en Theod. Pescatore tot leden van den Permanenten raad, belast om het Gouvernement te adsisteren in het beheer des lands

— De heer Falk, ambassadeur der Nederlanden, heeft eene Soirée gegeven, waarop tegenwoordig zijn geweest de gezamentlijke Gezanten der verschillende Mogendheden, de Ministers, de officieren van 's Konings huis, een aantal Senatoren, Representanten, en vele andere aanzienlijke personen.

— Men schrijft uit Oostenrijks hoofdstad, onder dagteekening van den 20. Decemb. het volgende: er loopt een gerucht, dat men voornemens is, het leger te gebruiken, tot het leggen der beddingen van de nieuwe IJzerbanen. Deze maatregel zou aan den Staat groote uitgaven besparen.

NEDERLAND.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 31. December 1841, N°. 67, zijn bij het departement van Justitie tot adjunct-commiesen benoemd:

Mr. C. W. E. Vaillant, W. C. van Langeveld Voorstad, R. J. C. van Hamersveldt, J. L. Le Rutte en H. Rijman.

Men schrijft uit Herwen den 22. December. Een verschrikkelijke brand heeft het gebouw toebehoorende aan den bakker Dossin in assche gelegd. In weerwil dat het bovenste gedeelte van het huis, reeds door de vlammen bereikt was, trachtten verscheidene personen, die slechts hunnen moed raadpleegden, een gedeelte van het huisraad te redden, ofschoon de eigenaar, de Heer Dossin, hun dit afraadde en te kennen gaf, dat de zolder, waaronder zij zich bevonden, vol granen, meel en andere voorwerpen was, en wel eene zwaarte van 60 à 70 duizend ponden bevatte, elken oogenblik kon inzakken en hen verpletteren. Op de herhaalde aanzoeken van den Heer Dossin, bleven eenigen terug maar Englebert, knecht van den Heer Dossin, Defosse, een bakker en de 18 jarige Pepinster, die niet zoo schielijk als de anderen het gevaar ontweken, of minder aan het dreigend gevaar dachten, bleven op hunne plaatsen. Een oogenblik daarna, zakte de zolder in, zoo als de Heer Dossin wel voorzien had: Englebert bleef op de plaats dood; Defosse werd in de puin meer dan drie uren daarna geheel en al verbrand wedergevonden; de deerlijk gebrande en door een balk half verpletterde Pepinster heeft slechts een half uur de verschrikkelijke smarten die hij heeft moeten doorstaan, alvorens men hem kon redden, overleefd.

Het vierde slagtoffer van deze verschrikkelijke gebeurtenis, is de 60 jarige Pirotte, bijgenaamd Bonaparte, een landbouwer en vader van vijf kinderen. Deze ongelukkige grijsaard, die voor het leven van een zijner kinderen vreesde, hetwelk hij meende in het huis te zijn, had er zich in begeven, juist op den oogenblik, dat de zolder inzakte, hij werd in een hoop meel en granen weder gevonden, waarin hij gestikt was. Hij was een oud militair, aan wien men den bijnaam van Bonaparte gegeven had, wegens zijne gehechtheid aan den Keizer.

Englebert en Defosse waren niet gehuwd, maar deze laatste was de steun zijner familie.

Het verlies door dit treurig voorval veroorzaakt wordt geschat als volgt: Het huisraad op 1000 franken; het graan en meel op 15000 franken; de gebouwen op

18000 franken, te zamen 34000 franken, waarvan niets is verzekerd geweest. —

— Men verneemt, dat Z. K. H. de keurprins, mede regent van Hessen, door Z. M. benoemd is tot Ridder-grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw.

In den *Tolk der Vrijheid* leest men: Uit Berlijn, den 14. December. De debatten in het tolcongres over de suikerkwestie moeten nog altijd zeer levendig zijn. In de afgeloopen week is zelfs eene zitting verschoven geworden, omdat de meerderheid, die voor de beetwortelsuiker fabrikaadje stemde, hevig werd bestreden, ook de eischen van Hanover en Bremen, wegens den voorslag tot toetreding van het tolverbond, geven aanleiding tot discussie. De verhooging van het inkomende regt op lomp-suiker uit Holland, tot op 10 thaler zal vruchteloos zijn! wij zullen de lompen voortaan onder Indische ruwe suiker ontvangen en deze betaalt in het vervolg niets meer dan het vroegere regt. De Duitsche verbruikers winnen daarbij eenen lagen suikerprijs, maar de suikerbakkers en de landbouw zijn verliezers, en wanneer de Hollanders, onder het verduren van eenige opofferingen, onze fabrieken zullen hebben te gronde gerigt en den akkerbouw benadeeld, alsdan zullen zij den prijs der suiker wel wederom weten op te beuren. Ongelukkig Duitschland, ten overstaan van het buitenland! Uwe handelsbelangen staan op nul. In het Noord-Oosten sluit Rusland deszelfs grenzen voor uwe Fabrijkaten, in het Westen doet Frankrijk hetzelfde: in het Noord-Westen staat Holland vijandig tegen u over. Engeland schrijft u handelswetten voor. De vrije steden, leden van uw ligchaam scheiden zich van u, om hunne kleine afzonderlijke belangen te exploiteren en Oostenrijk heeft zich tot dusverre met zijne Duitsche provincien geïsoleerd, — en evenwel worden aan de eenheid, den voortgang en de kracht van Duitschland hier en daar lofzangen gewijd. Louter Poëzij!

— MAASTRICHT, 29. Decemb. Gister is het Provinciale Hof, in 't bijwezen van onderscheidene hooge militaire en burgerlijke overheden, plegtig geinstalleerd.

MENGELWERK.

Wij lezen in den *Univers* het navolgende, dat onder menigvuldige anderen wederom een voorbeeld oplevert, hoe de ware christelijke liefde, in den geest onzer Moeder de H. Kerk, onuitputtelijk is, in het verzorgen en leenigen van alle ellendigen zonder onderscheid van stand of godsdienstleer.

STICHTING VAN EEN BADHUIS
VOOR BEHOEFTIGEN TE
Bussang op den top der Vosgen.

Wij hebben heden over eene zeer nuttige stichting te handelen, voortkomende uit het edelmoedig denkbeeld van een weldenkend mensch.

De heilzame invloed, welken de minerale wateren op een groot getal ziekten uitoefenen, wordt tegenwoordig niet meer betwist; maar tot nu toe hadden de rijken alleen, met opoffering van eenig geld den schat der gezondheid of de verligting hunner kwalen, door deze heilzame Baden verkregen, welke de natuur nogtans voor iedereen geopend heeft.

Begeerig om het lijden der behoeftigen te verzachten, hebben eenige personen zich vereenigd, met het voornemen om op den top der Vosgen, bij de minerale baden van Bussang, een Gesticht op te rigten, waar deze ongelukkigen naar hunnen toestand zullen worden verzorgd, en van de uitwerking der wateren verzekerd. Daar zullen ook de reizigers eene schuilplaats vinden, die door koude, sneeuw, of eenig ander ongelukkig toeval worden opgehouden, dat zoo dikwijls op de bergen, met het slechte weder plaats grijpt. Er zal eene wijkplaats op de gevaarlijkste helling des bergs, op het grondgebied van den Elsas, aan den Koninklijken weg van Nancy op Bazel, worden gebouwd.

In dit Gesticht, waarvan het ontwerp bepaald is, doch waarvan men het plan zal moeten regelen, naar de inkomsten die zullen getrokken worden, zal men zusters van liefde bijeenroepen, om hare zorgen aan alle ongelukkigen die zich mogten aanbieden, en van behoorlijke papieren voorzien zijn, mede te deelen, zonder onderscheid van godsdienst of geboorte; ook zal er voor de artsenei-bereidkunde gezorgd worden.

Het denkbeeld tot de daarstelling van dit Gesticht behoort geheel en al aan den Eerwaarden Heer Aubry, Pastoor van Bussang. Reeds lang vonden de ongelukkigen bij hem hulp, steun en bijstand. Maar, daar hij begreep dat, niettegenstaande zijne hevige begeerte zijne hulpmiddelen zich zoo ver niet uitstrekten, om zooveel ongelukkigen te helpen, die de hoop op genezing ieder jaar, naar de minerale baden van Bussang lokte, heeft deze waardige herder de schatten zijner liefdadigheid willen vermeerderen, door aan zijne landgenooten de begeerte in te boezemen, om met hem in deze goede werken te deelen; hij heeft eenige weldoeners bijeengeroepen, en hij-zelf heeft deze Commissie daargesteld, die in de toekomst eene der belangrijkste en nuttigste Stichtingen moet worden, die er ooit kunnen zijn.

De Bisschoppen van St. Diez, Strasburg en Nancy, hebben zich gehaast, om aan dit vrome voornemen, hunne volkomene goedkeuring te hechten, en opregte wenschen te doen voor deszelfs vervulling. Wij twijfelen niet of de bedienaars der Protestantsche en andere secten in den Elsas, zullen zich gaarne met het mensch levende werk van den Eerwaarden Bussang vereenigen, want met de eenvoudigheid van ziel die hem kenmerkt zeide hij, » het geldt hier geene godsdienst of » natie, het geldt hier menschlievendheid, en alle » ongelukkigen hebben aanspraak op de hulp, die door » de goddelijke Voorzienigheid gezonden wordt."

Wij noodigen dus dringend onze medeburgers uit, om tot deze liefdadige onderneming mede te werken, en om hen daartoe de middelen gemakkelijk te maken, zullen er lijsten in handen van weldadige personen gesteld worden, die zich zullen belasten met dezelve op verschillende plaatsen te doen rondgaan. Een dezer lijsten is aan het bureau van den Elsas. Men zal het geringe offer van den arme zoowel als de gift van den rijke inschrijven; en indien, zoo als wij durven hopen deze onderneming wel gelukt, zullen eens de arm zieken die door het heilzaam gebruik der Baden van Bussang genezen zijn, en de in de Vosgen door de opeenvallende sneeuw verloren reizigers, die door de Zusters van liefde van dit Gesticht gered zijn, deze vrome Dochters en de weldoeners van deze inrigting zegenen, gelijk men heden de kluizenaars van den St. Bernardsberg zegent.

(*Ingezonden.*)

ALLERLEI.

Een Proces uit de lucht gevallen,

Men hoort en ondervindt dagelijks, dat de oorzaken van twistgedingen onuitputtelijk zijn, en dat schier ieder proces nieuwe vraagstukken te beslissen geeft. Het navolgende levert een zeer opmerkelijk voorbeeld op, hetwelk van een en ander getuigt.

Uit *Bourbon-Vendée* wordt zoo als onze lezers weten, over eenigen tijd geschreven, dat in het laatst der jongst afgeloopene maand November, onder het uitbarsten van een hevig onweder, boven de gemeente Roche-Serviére, een steen van bijna twee *kilogrammes* op het land van zekeren Vollard, kwam nedergevallen. Groot was de verslagenheid der dorpelingen; niemand durfde den wondersteen naderen. Na eenig tijdverloop waagde eene vrouw het, den steen te gaan bezigtigen, zij had zelfs moeds genoeg dien met den voet aan te raken. Door hare daad aangemoedigd, misschien meer nog beschaamd, naderde nu ook een landman, bezag den steen met veel behoedzaamheid en eindigde met denzelven opterapen en medetenemen. De Heer Mercier van het gebeurde onderrigt, wist den lucht- of dondersteen in zijn bezit te krijgen. Maar nu kwam ook de zaak ter oore van den heer Vollard; deze betwistte aan Mercier den eigendom van den steen en beweerde dat dezelve behoort aan den eigenaar van den grond, waarop die is neérgevallen. Eerstdaags zal nu de regterlijke magt over die zonderlinge en voorzeker geheel nieuwe eigendoms-kwestie te beslissen hebben.

ADVERTENTIEN.

. De Notaris ESSER MEERMAN, residerende te *Rosmalen*, zal voor H. VAN LITH, op Zaturdag den 8 Januarij 1842, smorgens om 11 ure, ten herberge van de Kinderen A. VAN ERP te *Geffen*, publiek, voor 6 jaar met 3 te kunnen scheiden, verhuren:

Eene extra schoone HUIZINGE met twee KAMERS, ruime KEUKEN, KELDERKAMER, KELDER en verdere gerieflijkheden, geschikt voor BAKKERIJ, WINKEL, HERBERG, en andere Neringdoende bedrijven, met twee mooije TUINEN, staande en gelegen te *Geffen* bij de R. K. Kerk, thans in huur en gebruik bij den Burgemeester dier Gemeente.

Aantevaarden de Huizinge den 1° Mei 1842.

VEREERENDE UITNOODIGING
betreffende een
Gezigtkundig Voorstel.
voorgedragen aan
Onderwijzers en Beminnaars der Wis- en Natuurkunde.

Men vraagt, naar aanleiding van HOOGERE WISKUNDE, eene vergelijking te bepalen, waardoor wordt aangewezen, dat het oog, bij elke beschouwing, door eenen, en wel den grootstmogelijken, gezigtshoek wordt voorgegaan; wijders eene tweede, met de eerste overeenstemmende, Vergelijking, welke aantoont, dat de gewone gang der lichtdeelen geenen merkbaren indruk op hetzelve kan te weeg brengen: zoodat het oog, geschikt om dusdanige indrukselen te kunnen ontvangen en wederstaan, zijn gezigtsvermogen, volgens gemelde betrekkingen, in weerwil van opklimmende jaren — ja zelfs tot de laatste bewustheid toe, genoegzaam moet blijven behouden. In welke betrekkingen dan ook wel de reden ligt opgesloten, waarom de Mensch zich, voortdurend, in den vollen bloei des levens wil geplaatst zien, — of wel, zich laat voorstaan, jong te zijn.

De antwoorden, mits Franco aan den ondergeteekende opgezonden, zullen, bij bevondene voldoening, behoorlijk gehonoreerd worden.

H. HERMANS
voorm. R. C. Schoolhouder
te *Amsterdam*.

Adres ten huize
D. VAN WICHEN, in de Wierstraat
te *Thiel*.

HANOVER OF ZINKENSNUIF.
van de ERVEN ls. LEON, *te 's HAGE*

Deze zoo zeer alom gezocht wordende Snuif, van eene aangename geur, waarvan de bestanddeelen, zoo bij het Ministerie van Binnenlandsche zaken, als bij de Provinciale Geneeskundige Commissie te 's Hage, bekend zijn, en welke Snuif daarenboven door de bevoegde Autoriteit te Kleef is onderzocht en goedgekeurd, overtreft zoo verre het doel van alle andere Snuiven, namelijk DE OPLOSSING VAN VERSTOPPINGEN IN HET HOOFD, dat dezelve met regt tot dagelijksch en algemeen gebruik, kan worden aanbevolen.

Gemelde Snuif is thans, behalve bij de Vervaardigers te 's Hage, bij hunne Correspondenten in de voornaamste Steden van ons Land, à 40 cents in een pakje van 1 Ned. Ons, à 20 cents in een pakje van een half Ned. Ons, en in vele Winkels ook bij het Lood, verkrijgbaar gesteld als zijnde voor NOORD-BRABAND: 's Bosch, de Heeren *E. Lion en Zonen*, boekhandelaars; te Bergenopzoom *J. C. Verkouteren*, boekhandelaar; Breda, de Wed. *H. van Doorn*; Geertruidenberg, *G. C. Hooft*; Gemert, *J. Haest*; Heusden, *L. Veerman*; Liempde, *E. van de Sande*; Oss, *J. J. de Louw*; Tilburg, *A. van der Voort*; Uden, *P. N. Verhoeven*; Waalwijk, *J. van Lee*; en Zevenbergen, *J. van Steen*.

Voor GELDERLAND: Arnhem, *A. G. Klaasen*; Bommel, *J. H. Mysberg*; Doesburg, *D.* en *H. Wimerink*; Harderwijk, *Uitenhage*; Kuilenburg, *W. Hudius*; Nijmegen, de Wed. *Heruyer*; Nijkerk, *A. van der Flier Adr*; Rheenen, *van Ingen*; Wageningen, *H. Meyer*; alle handelaren in Tabak en Snuif; Thiel, *C. Campagne*; en Zutphen; *J. C. Oeffeman*, boekhandelaar.

Ter voorkoming van alle misleiding, worden de gebruikers dezer Snuif verzocht, zoo op het adres van de Vervaardigers op ieder pakje te lezen, als op dat der Correspondenten te letten, daar gemelde Snuif wordt nagemaakt in pakjes van genoegzaam denzelfden vorm geslagen en met dezelfde kleur van papier omplakt.

. Tegen half Maart 1842, vraagt men op eene KOSTSCHOOL een SECONDANT van eenigen rang, van de R. C. Godsdienst en onbesproken gedrag, in staat om de REKENKUNST en het FRANSCH te onderwijzen, tegen *f* 110 in 't jaar, behalve kost en wasch, en het vooruitzigt van spoedig eene vaste plaats te hebben; het salaris klimt tot *f* 135 zoo hij eenig muzijk- instrument kan onderwijzen.

Men schrijve vrachtvrij, onder de Letters A Z. aan den uitgever van den Noord-Brabander te *'s Bosch*, vóór den 31 Januarij 1842.

MAGAZIJN
VAN
Galanterien
UITGEPAKT IN DEN GOUDEN LEEUW
Te 's BOSCH.

HENRI PRONK berigt het geëerde publiek dat bij hem ontvangen zijn zeer fraaije voorwerpen bijzonder wegens derzelver netheid geschikt voor Souvenirs en Cadeux, waaronder KAMERLUSTERS BRONS ARTISTIQUE zeer geschikt voor aan de NISSEN van *f* 12 tot *f* 26 bovengemelde zal uiterlijk tot en met Donderdag 6 dezer alhier vertoeven, — En zal tot buitengewone lage doch vasten prijzen verkoopen.